



ЗАКОН О ШТРАЈКУ



Члан 1.

Овим законом уређује се поступак у коме запослени (у даљем тексту: радници), ради заштите својих економских и социјалних права, остварују уставно право на штрајк у Републици Српској (у даљем тексту: Република).

Штрајком, у смислу овог закона, сматра се организовани прекид рада у предузећу, установи и код другог домаћег и страног правног и физичког лица које запошљава раднике (у даљем тексту: предузеће).

Штрајк се може организовати у предузећу као целини, или у његовом делу.

Штрајк се може организовати у грани или целој делатности, као и генерални штрајк на територији Републике.

Штрајк се може организовати као штрајк упозорења, који може трајати најдуже један час.

Члан 2.

Радници слободно одлучују о свом учешћу у штрајку.

Изузетно од става 1. овог члана, право на штрајк запослених у делатностима од посебног јавног и друштвеног интереса може се остваривати под посебним условима одређеним овим законом (чл. 8. до 13.).

Право на штрајк професионалних припадника војске и овлашћених службених лица Министарства унутрашњих послова, уређује се посебним законом.

Члан 3.

Одлуку о ступању у штрајк у предузећу или делу предузећа доноси орган синдиката одређен актом синдиката, или већина радника предузећа, односно дела предузећа.

Одлуку о ступању у штрајк у грани или делатности доноси надлежни орган гранског синдиката.

Одлуку о ступању у генерални штрајк доноси највиши орган синдиката у Републици.

Члан 4.

Одлуком о ступању у штрајк утврђују се:

- захтеви радника и орган коме су захтеви упућени;
- време отпочињања штрајка;
- састав штрајкачког одбора;
- место окупљања радника, ако се штрајк испољава окупљањем, с тим што место окупљања не може бити ван круга предузећа у коме се штрајкује, или другог затвореног круга.

Члан 5.

Штрајк се најављује достављањем одлуке о ступању у штрајк пословодном органу предузећа, односно њему по функцији другом одговарајућем органу (у даљем тексту: послодавац), најкасније на пет дана пре дана отпочињања штрајка, односно у року од 24 часа ако се ради о штрајку упозорења.

Одлука о ступању у штрајк у грани, одвосно делатности, доставља се, у роковима из става 1. овог члана, одговарајућем удружењу послодавца и Влади Републике (у даљем тексту: Влада).

Одлука о ступању у генерални штрајк доставља се Влади и Привредној комори Републике.

Члан 6.

Орган коме је најављен штрајк дужан је да најкасније у року од 24 часа од дана пријема одлуке ступи у контакт са штрајкачким одбором, у циљу споразумног решавања спора. Ако се у томе периоду спор не реши, стране у спору дужне су да и за време штрајка, без прекидања, наставе преговоре, све до коначног решења свих спорних питања.

Уз сагласност страна које су у опору, у преговоре се могу укључити и друга органи и организације који могу допринети успешном окончању спора.

Члан 7.

Штрајкачки одбор дужан је да штрајк организује и води тако да се штрајком не угрожава безбедност људи и имовине.

Штрајкачки одбор и радници који учествују у штрајку не могу спречавати раднике који не учествују у штрајку да раде, нити могу спречавати послодавца да располаже средствима којима обавља делатност.

Штрајкачки одбор дужан је да за време штрајка сарађује са послодавцем и оснивачем предузећа у циљу изналажења заједничког решења спора и спречавања догађаја који нису у вези са захтевима радника садржаним у одлуци о ступању у штрајк.

Послодавац је дужан да обезбеди нормалне услове за рад штрајкачког одбора, рачунајући и неопходна средства за комуникације (канцеларија, телефон и друго).

Члан 8.

У делатностима од посебног јавног и друштвеног интереса, за време штрајка мора се обезбедити минимум процеса рада којим се обезбеђује сигурност људи и имовине или који је незаменљив услов живота и рада грађана или рада других правних и физичких лица која обављају привредну или другу делатност.

Делатностима од посебног јавног и друштвеног интереса у смислу овог закона сматрају се:

- електропривреда;
- вододривреда и водоснабдевање;
- путнички, железнички и друмски саобраћај и одржавање путева;
- ПТТ саобраћај;
- државни радио и телевизија;
- комуналне делатности;
- производња основних прехранбених производа;
- здравствена заштита становништва;
- социјална заштита и дечија заштита;
- заштита од пожара;
- основно образовање;

- делатност државних органа;
- здравствена заштита животиња.

Од посебног јавног и друштвеног интереса су, у смислу овог закона, и делатности од значаја за одбрану и безбедност Републике, као и послови који су неопходни за извршавање међународних обавеза Републике.

Минимум процеса рада, за време штрајка, мора се обезбедити и у делатностима у којима би прекид рада, због природе посла, могао проузроковати опасност по живот и здравље људи или нанети штету великих размера, а посебно у хемијској индустрији, индустрији челика, црној и обојеној металургији и пословима који се обављају средствима или материјалима који луче радиолошко односно јонизирајуће зрачење.

Члан 9.

Штрајкачки одбор дужан је да одлуку о ступању у штрајк у делатностима из члана 8. овог закона достави послодавцу, оснивачу и надлежном државном органу, најкасније на осам дана пре дана одређеног за почетак штрајка, односно на три дана пре почетка штрајка упозорења.

Члан 10.

Минимум процеса рада у делатностима из члана 8. овог закона у јавним службама и јавним предузећима утврђује оснивач, а код осталих предузећа - послодавац, при чему су дужни да узму у обзир мишљење, предлоге и примедбе синдиката.

Члан 11.

Најкасније на три дана пре почетка штрајка у делатностима из члана 8. овог закона, послодавац је дужан да изврши распоређивање радника на одговарајућа радна места у циљу обезбеђивања минимума процеса рада за време штрајка, за случај да до почетка штрајка не дође до решења спора.

Према могућностима, послодавац, код распоређивања радника, треба да води рачуна о стручној спреми прописаној за радно место.

Код распоређивања радника у смислу става 1. овог члана пословодни орган дужан је да прибави и узме у обзир мишљење синдиката.

Радници су дужни да поступе по решењу о распоређивању, с тим што приговор на решење не одлаже његово извршење.

Чланови штрајкачког одбора не могу бити распоређени за обезбеђење минимума процеса рада за време штрајка.

Члан 12.

Ако пословодни орган не обезбеди све неопходне услове за одвијање минимума процеса рада у делатностима из члана 8. овог закона за време штрајка, те услове ће непосредно обезбедити надлежни државни орган.

Надлежни државни орган може, према потреби, ради обезбеђења минимума процеса рада у делатностима из члана 8. овог закона, за време док штрајк траје, ангажовати и раднике који нису у радном односу са предузећем ако се минимум процеса рада не може обезбедити распоређивањем радника предузећа.

Члан 13.

Штрајкачки одбор, послодавац и представници оснивача, дужни су да пре отпочињања штрајка у делатностима из члана 8. овог закона утврде заједнички

предлог за решење спора и да о томе упознају раднике и јавност, а ако до споразумног предлога не дође, дужни су да наставе преговоре и за време штрајка, све до коначног решења спора.

Члан 14.

Радник не може сносити никакве последице за организовање и учествовање у штрајку који је спроведен у складу са одредбама овог закона и колективног уговора.

Радник који за време штрајка није обављао послове свог радног места има сва права из радног односа, ахо овим законом није другачије одређено.

Члан 15.

Ако колективним уговором није другачије одређено за време одсуствовања с посла због учешћа у штрајку, радник нема право на зараду. Изузетно, ако је одсуствовање по томе основу трајало до 12 радних дана, а да за то време није настала већа материјална штета због прекида рада, послодавац може одлучити да се одсуствовање с посла сматра плаћеним одсуством у смислу прописа о радним односима.

Члан 16.

Лицима из члана 2. став 3. овог закона која организују штрајк или учествују у штрајку, престаје радни однос, односно уговорна обавеза о професионалном раду у Војсци.

Члан 17.

Раднику запосленом у делатностима из члана 8. овог закона који одбије да поступи по решењу о распореду на радно место ради обезбеђења минимума процеса рада, може се изрећи мера престанка радног односа због повреде радних обавеза.

Члан 18.

Штрајк престаје на основу одлуке организатора штрајка или на основу споразума страна у спору.

Штрајкачки одбор дужан је да раднике упозна о условима под којима је спор споразумно решен.

Учесници у спору дужни су да изврше свој део обавеза које су преузели споразумом о престанку штрајка, на начин и у роковима како је одређено тим споразумом.

Престанком штрајка у смислу става 1. овог члана престаје и функција штрајкачког одбора.

Члан 19.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши Републичка инспекција рада.

У вршењу инспекцијског надзора Републичка инспекција рада доноси решења којима се налаже отклањање недостатака у примени одредаба овог закона у случајевима кад штрајк није организован или се не спроводи у складу са одредбама овог закона.

Члан 20.

На питања која нису посебно уређена овим законом, а која су у вези са организовањем штрајка, учешћем у штрајку и отклањањем узрока који доводе до штрајка, примениће се одредбе Општег колективног уговора и посебних колективних уговора.

Члан 21.

Новчаном казном у износу **од 5.000 до 50.000 динара** казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице:

1. Ако не обезбеди минимум процеса рада у смислу члана 10. овог закона;
2. Ако раднике спречава да учествују у штрајку супротно члану 2. овог закона;
3. Ако за време штрајка ангажује лица која нису у радном односу за обављање процеса рада противно члану 12. став 2. овог закона;
4. Ако раднику који учествује у штрајку ускрати право које му припада у складу са чл. 14. и 15. овог закона;
5. Ако одбије да се одазове на преговоре рада заједничког решавања спорних питања.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу **од 500 до 5.000 динара**.

Члан 22.

Новчаном казном у износу **од 1.000 до 10.000 динара** казниће се за прекршај власник радње или друго физичко лице које запошљава раднике ако запосленим радницима спречава остваривање права на штрајк, или који одбије да се

одазове на преговоре ради заједничког решавања спорних питања.

Члан 23.

Новчаном казном у износу **од 100 до 1.000 динара** казниће се за прекршај лице које спречава раднике који не учествују у штрајку да раде (члан 7. став 2. овог закона).

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да се примењује **Закон о штрајку ("Службени лист СФРЈ", број 23/91)** и престаје да важи **Закон о допуни Закона о штрајку ("Службени гласник Републике Српске", број 25/93)**.

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02-440/98
20. марта 1998.године

Председник
Народне скупштине
Др Драган Калинић, с.р.

"Службени гласник Републике Српске", број 10, од 31. марта 1998.године**Уграђене измјене и допуне:**